

СХВАЛЕНО

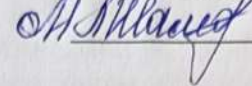
Засіданням педагогічної ради

Протокол № 1 від 31.08.2022

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор комунального закладу
«Костопільська спеціальна
школа I-III ступенів»

Рівненської обласної ради

 Марія ШАМА

31.08.2022

ПОЛОЖЕННЯ про Реабілітаційний підрозділ комунального закладу «Костопільська спеціальна школа I-III ступенів» Рівненської обласної ради»

1. Загальні положення

1.1. Реабілітаційний підрозділ комунального закладу «Костопільська спеціальна школа I-III ступенів» Рівненської обласної ради (далі по тексті – реабілітаційний підрозділ) – це структурний підрозділ комунального закладу «Костопільська спеціальна школа I-III ступенів» Рівненської обласної ради, метою діяльності якого є здійснення комплексу реабілітаційних заходів, спрямованих на створення умов для всебічного розвитку здобувачів освіти спеціальної школи, засвоєння ними знань, умінь, навичок, досягнення і збереження їхньої максимальної незалежності, фізичних, розумових, соціальних, професійних здібностей з метою оптимальної реалізації особистого потенціалу.

Реабілітаційний підрозділ спеціальної школи забезпечує право осіб з особливими освітніми потребами, інвалідністю на реабілітацію (абілітацію) з метою їхньої подальшої інтеграції у суспільство.

1.2. Реабілітаційний підрозділ у своїй діяльності керується законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про реабілітацію інвалідів в Україні», «Про психіатричну допомогу», «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», основами законодавства України про охорону здоров'я, наказами та рекомендаціями Міністерства освіти і науки України і Міністерства охорони здоров'я України, Статутом комунального закладу «Костопільська спеціальна школа I-III ступенів» Рівненської обласної ради, ліцензією на провадження господарської діяльності на провадження медичної практики (реєстраційне досьє від 15.04.2020 № 1949/Л-П), цим Положенням.

1.3. Реабілітаційний підрозділ спеціальної школи діє на підставі Положення, яке затверджується директором спеціальної школи і розроблене на основі Положення про спеціальну школу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України 06.03.2019 N 221., Типового положення про центр комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України 09.08.2016 №855.

1.4. Місцезнаходження реабілітаційного підрозділу спеціальної школи: 35000, м. Костопіль, провулок Пушкіна, буд.3, телефон/факс (03657) 2-17-83, телефон (03657) 2-19-67.

Реабілітаційний підрозділ Спеціальної школи розміщується на першому поверсі спального корпусу закладу та відповідає доступу для учнів (вихованців) з особливими освітніми потребами.

1.5 Скорочена назва: Реабілітаційний підрозділ.

1.6. Реабілітаційний підрозділ забезпечує:

- виконання норм і положень, визначених Конвенцією ООН про права осіб з інвалідністю, Законами України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» та іншими актами законодавства щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю на реабілітацію (абілітацію) з метою їхньої подальшої інтеграції у суспільство;
- створення умов для зменшення та подолання психічних, та/або фізичних, та/або інтелектуальних, та/або сенсорних порушень, запобігання таким порушенням, коригування порушень розвитку, формування та розвиток основних соціальних і побутових навичок ;
- створення умов для засвоєння дітьми знань, умінь і навичок щодо здобуття ними дошкільної освіти з подальшим здобуттям базової загальної середньої освіти з урахуванням рекомендацій лікарів;
- створення умов для запобігання та недопущення дискримінації дітей з інвалідністю, зокрема шляхом забезпечення розумного пристосування;
- проведення комплексу заходів (послуг) з ранньої, та/або соціальної, та/або психологічної, та/або фізичної, та/або медичної, та/або психолого-педагогічної, та/або фізкультурно-спортивної, та/або професійної, та/або трудової реабілітації (абілітації) відповідно до потреб дитини з особливими освітніми потребами, інвалідністю;
- системний кваліфікований психолого-медико-педагогічний супровід дітей з урахуванням стану їх здоров'я, особливостей психофізичного розвитку;
- підготовку батьків або законних представників здобувачів освіти до продовження (в разі потреби) реабілітаційних заходів поза межами спеціальної школи.

2. Організація реабілітаційного процесу

2.1. Реабілітація носить комплексний характер і включає медичну, фізичну, соціальну реабілітацію, корекційно-розвиткову роботу.

2.2. Реабілітаційні заходи (послуги) проводяться (надаються) виключно на підставі індивідуальних планів реабілітації дітей з інвалідністю та індивідуальної програми розвитку, із залученням до участі в цьому процесі батьків або законних представників дитини та за їх погодженням.

2.3. Учасниками реабілітаційного процесу можуть бути діти з особливими освітніми потребами, інвалідністю, їхні батьки або законні представники, вчителі-реабілітологи, вчителі-логопеди, лікарі, інструктори з фізкультури, вчителі трудового навчання, музичні керівники, соціальні педагоги, практичні психологи, медичні сестри та інші спеціалісти, які беруть участь у процесі надання реабілітаційних послуг.

2.4. Реабілітаційний підрозділ може надавати платні реабілітаційні послуги дітям з вадами розвитку, які навчаються в інклюзивних класах (групах) дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів регіону (за заявою батьків або шляхом укладання угоди з навчальним закладом) .

2.5. Реабілітаційні послуги дітям з порушеннями розвитку, які навчаються в спеціальній школі, надаються безкоштовно.

2.6. Усі діти, які відвідують реабілітаційний підрозділ спеціальної школи, беруться на облік усіма його структурними підрозділами, що проводять дитині реабілітацію. Діти, які отримують лише реабілітаційні послуги і не навчаються в Костопільській спеціальній школі, реєструються в окремому журналі.

2.8. Реабілітаційні заходи не проводяться дітям в разі наявності в них таких медичних показань:

- гострі інфекційні захворювання до закінчення строку ізоляції;
- усі захворювання в гострій стадії та заразній формі;

- часті судомні напади та їх еквіваленти;
- захворювання, що супроводжуються тяжкими порушеннями поведінки, небезпечними для людини та її оточення (за умови не супроводження особи з інвалідністю її батьками або законними представниками).

2.9. Строк реабілітаційного процесу визначається психолого-педагогічним консіліумом спеціальної школи після проведення відповідного обстеження дитини з особливими освітніми потребами.

2.10. Відповідно до Програми реабілітації, затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України № 623 від 08.10.2017, у реабілітаційному підрозділі Костопільської спеціальної школи учням (вихованцям) надаються такі послуги з реабілітації:

- освітні послуги (корекційно-розвиткові заняття);
- медична реабілітація (лікувально-відновлювальні, лікувально-профілактичні заходи);
- психолого-педагогічна реабілітація (консультування, психолого-педагогічна діагностика, психологічна та педагогічна корекція)
- фізична реабілітація (лікувальний масаж, лікувальна фізкультура, кінезотерапія, ерготерапія);
- професійна реабілітація (професійна орієнтація, допрофесійна підготовка, професійна підготовка);
- фізкультурно-спортивна реабілітація (ритміка, лікувальна фізкультура, навчально-тренувальні заняття з фізичної культури і спорту, заняття спортом);
- соціальна та побутова реабілітація (навчання основних соціальних навичок, працетерапія, пристосування меблів, встановлення обладнання для адаптації приміщень).

2.11. Здійснення корекційно-реабілітаційної роботи в спеціальній школі базується на принципах педагогічної підтримки дитини з особливими освітніми потребами, інвалідністю:

- опора на наявні сили і потенційні можливості особистості;
- віра у ці можливості;
- орієнтація на здатність дитини самостійно переборювати труднощі, долати перешкоди;
- співробітництво;
- конфіденційність;
- доброзичливість й безоціночність;
- безпека, захист здоров'я, прав, людської гідності;
- реалізація принципу «не нашкодь»;
- рефлексивно-аналітичний підхід до процесу і результату.

3. Структура реабілітаційного підрозділу спеціальної школи

3.1. Реабілітаційний підрозділ спеціальної школи складається з підрозділів і груп:

- медичний підрозділ;
- соціально-психологічна служба;
- корекційно-реабілітаційна група;
- психолого- педагогічний консіліум.

3.2. **Медичний підрозділ** реабілітаційного підрозділу спеціальної школи здійснює медичну реабілітацію всіх учнів та вихованців спеціальної школи згідно з індивідуальною програмою реабілітації та призначень лікарів спеціальної школи.

3.2.1. Діяльність медичного підрозділу реабілітаційного підрозділу спеціальної школи спрямована на профілактику та реабілітацію основної патології та супутніх захворювань дитячого організму. Медичний підрозділ забезпечує комплекс медичних (лікувально – відновлювальними, лікувально – профілактичних) заходів.

3.2.2. Система реабілітації у медичному підрозділі реабілітаційного підрозділу спеціальної школи здійснюється шляхом використання засобів і виробів медичного призначення. Комплексна реабілітація проводиться за методиками медико-соціальної реабілітації, рекомендованими МОЗ відповідно до індивідуальної програми реабілітації дитини-інваліда.

3.2.3. Лікувально-профілактична робота передбачає профілактику соматичних захворювань, створення умов для психічного розвитку, працездатності, контроль за фізичним розвитком дітей та підготовкою їх до навчання. З цією метою медичними працівниками застосовується загальнозміцнююча терапія, надається консультативна допомога педагогічним працівникам у дозуванні шкільних навантажень.

3.2.4. Медичне обслуговування учнів (вихованців) здійснюється штатним медичним персоналом спеціальної школи, який організовує проведення лікувально-профілактичних заходів, здійснює контроль та державний нагляд за якістю харчування дітей, фізичним навантаженням навчальних занять і відпочинку, комплексом заходів із фізичного виховання дітей, виконанням санітарно-гігієнічного режиму в спеціальній школи.

3.2.5. Медичні працівники спеціальної школи за погодженням з лікарем школи забезпечують виконання учнями (вихованцями) медичних приписів закладів охорони здоров'я, в тому числі фізіотерапію, лікувальну фізичну культуру, застосування відповідного обладнання.

3.2.6. Медичні працівники спеціальної школи підлягають атестації, яка є обов'язковою і здійснюється відповідно до положень про атестацію медичних працівників.

3.3. **Соціально-психологічна служба** спеціальної школи – практичні психологи і соціальні педагоги – забезпечує психолого-педагогічну реабілітацію дітям постійного та змінного контингенту спеціальної школи.

3.3.1. Соціально-психологічна служба здійснює психолого-педагогічну корекцію, діагностику, психологічну та педагогічну корекцію емоційно-вольової сфери та розумового розвитку дітей.

3.3.2. Соціально-психологічна служба разом з педагогічними, медичними працівниками під час занять та в позаурочний час здійснюють системні спостереження учнів (вихованців), узагальнюючи їх результати з наступним обговоренням з метою внесення відповідних коректив у систему навчально-реабілітаційної роботи.

3.3.3. Соціально-психологічна служба за підсумками обговорення успіхів учнів (вихованців) та динаміки їх розвитку у взаємодії з психолого-педагогічним консилиумом школи виробляє рекомендації з метою оперативного коригування індивідуальних планів реабілітації дітей з інвалідністю та індивідуальних програм не рідше одного разу на семестр.

3.4. **Корекційно-реабілітаційна група** реабілітаційного підрозділу спеціальної школи – це вчителі-дефектологи, вчителі-логопеди, вчителі-реабілітологи, які забезпечують проведення корекційно-розвиткових занять згідно інваріантної складової робочих навчальних планів, та займаються реабілітацією учнів постійного і змінного контингенту у позаурочний час.

3.4.1. Корекційно-реабілітаційна робота здійснюється за програмами і методиками, розробленими в установленому порядку, проводиться за напрямками: предметно-практична діяльність, розвиток слухового, зорового, дотикового сприймання, формування звуковимови та розвиток мовлення, просторове орієнтування, лікувальна фізкультура, музично-ритмічна, соціально-побутова та комунікативна діяльність.

3.4.2. Педагогічна та соціально-побутова, професійно-трудова реабілітація передбачає запровадження комплексу заходів (у тому числі відповідних форм, методів, змісту навчання), що створюють передумови для оволодіння дітьми із складними вадами розвитку системою знань, умінь і навичок, застосування яких сприятиме подальшому розвитку особистості: підвищення освітнього, кваліфікаційного рівня, здатність до самостійної трудової діяльності, організації побуту, адекватного планування самостійного життя.

3.4.3. Працівники корекційно-реабілітаційної групи під час занять та в позаурочний час здійснюють системні спостереження учнів (вихованців), узагальнюючи їх результати з наступним обговоренням з метою внесення відповідних коректив у систему навчально-реабілітаційної роботи та на основі медичних висновків, результатів системного психолого-педагогічного вивчення учнів визначають типологічні та індивідуальні особливості їх навчання та корекційно-розвиткової роботи, для дітей-інвалідів – з урахуванням індивідуальної програми реабілітації дитини-інваліда.

3.4.4. Корекційно-розвиткова робота передбачає вирішення специфічних завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів, забезпечується шляхом впровадження особистісно орієнтованих програм навчання та реабілітації за індивідуальним та диференційованим підходом.

3.4.5. Ефективність корекційно-реабілітаційної роботи забезпечується використанням спеціального корекційного обладнання та засобів навчання.

3.4.6. Для створення оптимальних умов реабілітаційного процесу та оволодіння навчальним матеріалом з учнями (вихованцями) спеціальної школи проводяться індивідуальні та групові заняття. Тривалість групового заняття становить 35-40 хв., індивідуального – 20-25 хв. Групи з урахуванням однорідності порушень з наповнюваністю 2-6 чол. комплектуються відповідним спеціалістом з урахуванням рекомендацій психолого-педагогічного консилиуму спеціальної школи.

3.4.7. Корекційно-розвиткові заняття, які передбачені навчальними планами, регламентуються окремим розкладом, який складає заступник директора з навчальної роботи.

3.4.8. Режимом функціонування спеціальної школи передбачено проведення навчально-реабілітаційного процесу у першій та другій половині дня із забезпеченням постійного фахового психолого-педагогічного супроводу.

3.5. **Психолого-педагогічний консилиум** – це консультативно-дорадчий орган, який функціонує для надання індивідуальної психолого-педагогічної допомоги та проведення моніторингу динаміки розвитку учня (вихованця) у спеціальної школи. Психолого-педагогічний консилиум школи утворюється наказом директора із затвердженням персонального складу та діє на підставі цього Положення.

3.5.1. До складу психолого-педагогічного консилиуму входять заступник директора навчального закладу (голова), лікар-педіатр, корекційний педагог (сурдопедагог, тифлопедагог, логопед тощо), практичний психолог, соціальний педагог, учителі, у тому числі початкових класів, та інші педагогічні працівники. На першому засіданні психолого-педагогічного консилиуму обирається заступник голови та секретар консилиуму.

3.5.2. Основними функціями психолого-педагогічного консилиуму є:

1) проведення моніторингу динаміки розвитку учня (вихованця) та результатів корекційно-розвиткової роботи;

2) надання рекомендацій щодо зарахування, відрахування та переведення учнів (вихованців) до іншого закладу освіти;

3) розроблення рекомендацій щодо особливостей організації освітнього процесу відповідно до особливостей психофізичного розвитку учня (вихованця), а також визначення індивідуальної освітньої траєкторії.

3.5.3. В змісті реабілітаційної роботи психолого - педагогічний консилиум здійснює:

– планування корекційно-відновлювальної роботи, контроль за її ефективністю;

– визначення реабілітаційних технологій, строків і тривалості проходження реабілітації дитиною з інвалідністю відповідно до індивідуальної програми реабілітації з урахуванням реабілітаційного потенціалу дитини та реабілітаційного прогнозу;

– контроль за виконанням індивідуальної програми реабілітації дитини з інвалідністю;

– забезпечення послідовності, комплексності і безперервності виконання реабілітаційних заходів, оцінку їх результатів та ефективності.

3.5.4. Рішення психолого-педагогічного консилиуму відображаються в протоколі засідання та приймаються простою більшістю голосів. У разі рівного розподілу голосів

вирішальним є голос голови психолого-педагогічного консилиуму. Засідання психолого-педагогічного консилиуму проводяться у разі потреби, але не рідше ніж два рази на рік.

На засідання психолого-педагогічного консилиуму запрошуюються:

- представник інклюзивно-ресурсного центру, на території обслуговування якого розташована спеціальна школа (не менше ніж двічі на рік);
- фахівець із соціальної роботи (з питань визначення індивідуальної освітньої траєкторії дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах);
- спеціаліст служби у справах дітей (з питань визначення індивідуальної освітньої траєкторії дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування).

На засідання психолого-педагогічного консилиуму можуть запрошуватися представники громадських організацій, які сприяють реалізації та захисту прав дітей з особливими освітніми потребами.

3.5.5. До прийняття рішення щодо індивідуальної освітньої траєкторії учня (вихованця) залучаються його батьки або інші законні представники.

3.5.6. З 1 по 15 вересня щорічно відповідними спеціалістами психолого-педагогічного консилиуму (також вчителями-дефектологами, вчителями-логопедами, вчителями лікувальної фізкультури, ритміки, практичними психологами) за участі медичних працівників, соціального педагога, вихователів і класних керівників визначається зміст програм корекції порушень розвитку, на основі яких комплектуються групи для занять (диференційований підхід) та розробляються індивідуальні плани корекційно-реабілітаційної роботи.

3.5.7. З метою надання ранньої допомоги дітям з особливими освітніми потребами в реабілітаційному підрозділі школи можливе відкриття консультативного пункту, завданнями якого є проведення консультацій для батьків, які виховують дітей зі складними порушеннями психофізичного розвитку, педагогічних працівників, психологів, які працюють з такими дітьми та їх батьками.

4. Управління реабілітаційним підрозділом спеціальної школи

4.1. Загальне керівництво реабілітаційним підрозділом спеціальної школи здійснює директор комунального закладу «Костопільська спеціальна школа I-III ступенів» Рівненської обласної ради, безпосереднє керівництво – заступник директора з навчальної роботи згідно відповідного розподілу функціональних обов'язків.

4.2. Заступник директора з навчальної роботи призначається на посаду та звільняється з неї директором спеціальної школи у встановленому законодавством порядку.

4.3. Заступник директора з навчальної роботи по реабілітаційному підрозділі спеціальної школи :

- вирішує питання координування діяльності роботи підрозділів і груп реабілітаційного підрозділу, педагогічних, медичних працівників для забезпечення системності та єдності комплексної реабілітації учнів (вихованців) у першій та другій половині дня;

- здійснює контроль за реабілітаційним процесом, його якістю та ефективністю, веденням необхідної документації;

- вживає заходів із запобігання та недопущення дискримінації стосовно дотримання прав та законних інтересів осіб – отримувачів реабілітаційних послуг;

- відповідає за складання звітності та подання її в установлені строки про якість та обсяги корекцій-реабілітаційних послуг директору спеціальної школи;

- діє від імені реабілітаційного підрозділу спеціальної школи, представляє його в спеціальній школі, державних та інших органах, установах і організаціях, вносить пропозиції директору спеціальної школи про укладання угод з юридичними та фізичними особами з питань діяльності відділення;

- розпоряджається в установленому порядку майном і відповідає за дотримання правил внутрішнього трудового розпорядку, режиму роботи підрозділу, збереження матеріально-технічної бази, тощо;
- вносить пропозиції директору спеціальної школи з питань кадрової та фінансової політики роботи реабілітаційного підрозділу;
- організовує різні форми співпраці з батьками або особами, які їх замінюють, з педагогічними і медичними та іншими працівниками спеціальної школи ;
- щороку звітує про діяльність відділення на засіданні педагогічної ради спеціальної школи.

5. Фінансово–господарська діяльність та матеріально–технічна база реабілітаційного підрозділу спеціальної школи

5.1. Фінансово-господарська діяльність реабілітаційного підрозділу спеціальної школи провадиться відповідно до законодавства, Статуту закладу та цього Положення.

5.2. Фінансово-господарська діяльність реабілітаційного підрозділу спеціальної школи провадиться на основі та в межах кошторису Костопільської спеціальної школи, який складається і затверджується відповідно до чинного законодавства.

5.3. Джерелами фінансування реабілітаційного підрозділу спеціальної школи є кошти, визначені Статутом Костопільської спеціальної школи.

5.4. Штатні одиниці працівників реабілітаційного підрозділу спеціальної школи включаються до загального штатного розпису Костопільської спеціальної школи, який розробляється спеціальною школою відповідно до чинного законодавства і затверджується директором спеціальної школи у встановленому чинним законодавством порядку.

5.5. Реабілітаційний підрозділ Костопільської спеціальної школи користується закріпленими за ним приміщеннями та майном спеціальної школи на праві оперативного управління.

5.6. Реабілітаційний підрозділ спеціальної школи за погодженням із директором спеціальної школи може орендувати необхідне обладнання та інше майно; отримувати допомогу від підприємств, установ, організацій або фізичних осіб для провадження реабілітаційної діяльності, передбаченої Статутом спеціальної школи, цим Положенням та чинним законодавством.

5.7. Реабілітаційний підрозділ спеціальної школи може надавати платні освітні та інші послуги, перелік яких затверджує Кабінет Міністрів України. Реабілітаційний підрозділ центру може надавати інші платні послуги, затверджені засновником, що не увійшли до переліку, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

5.8. Діловодство реабілітаційного підрозділу є частиною загального діловодства спеціальної школи. Порядок ведення діловодства, статистичної звітності у реабілітаційному підрозділі здійснюється відповідно до законодавства.

6. Міжнародне співробітництво

6.1. Реабілітаційний підрозділ спеціальної школи має право здійснювати міжнародне співробітництво в установленому законодавством порядку, яке визначається Костопільською спеціальною школою, з яким і укладаються міжнародні угоди про співробітництво та який і представляє інтереси реабілітаційного підрозділу.

7. Контроль за діяльністю реабілітаційного підрозділу

7.1. Контроль за діяльністю реабілітаційного підрозділу спеціальної школи у сфері освіти як структурного підрозділу навчального закладу здійснюється відповідно до чинного законодавства в галузі освіти та Статуту Костопільської спеціальної школи.

7.2. Аналіз, моніторинг якості реабілітаційних заходів здійснює адміністрація спеціальної школи в межах розподілу посадових обов'язків та орган управління освітою, якому підпорядкована спеціальна школа, в межах контролю за її діяльністю.

7.3. Зміст, форми та періодичність контролю, не пов'язаного з реабілітаційним процесом у реабілітаційному підрозділі спеціальної школи, встановлюється уповноваженим органом управління освітою та директором Костопільської спеціальної школи.

8. Реорганізація або ліквідація реабілітаційного підрозділу спеціальної школи

8.1. Реорганізація реабілітаційного підрозділу здійснюється в разі зміни організаційної структури спеціальної школи.

8.2. Рішення про реорганізацію реабілітаційного підрозділу та її вид приймається директором спеціальної школи за погодженням з органом управління освітою.

8.3. Про зміни в організації виробництва і праці або про зміни істотних умов праці, пов'язані з реорганізацією реабілітаційного підрозділу спеціальної школи, працівників персонально попереджають не пізніше ніж за два місяці.

8.4. Порядок і строки реорганізації реабілітаційного підрозділу визначаються чинним законодавством України.